

“ازاتتىق ارميا قىزىما تاماشا ۇمر سىلادى”

قۇرلىق ارميا 950 - شىياحاناسنا كەلپ، تەحنىكالىق جاقتان كومهكتەسۋ - سۇيەمەلدەۋ قىمىلن ورىستەتەدى. شياۋديدىڭ جاعدايىن بىلگەن ماماندار گرۇپپاسى وعان باسا ۇمان بەردەدى، شياۋديدى جالپى بەتىنك تەكسەر-گەنەن كەيىن، خۋاڭ بو دىشتەي سەنمگە يە بولادى، ول بالانىڭ شەشەسىنە: “بىزگە سە-نىڭىز، شياۋدي قالپىتى بالالارمەن ۇقساس بولپ كەتە الادى”، - دەيدى.

شىپاگەردىڭ شىن كوڭىلدەن بەرگەن “ۋادەسىن” ەستىپ كوڭلى كولدەي تولقەن شياۋديدىڭ شەشەسى تالاي جىلدان بەرگى جۇرەگىندەگى اۋىر جۇكتەن ارىلغانداي بولدى.

خۋاڭ بونىڭ تانىستىرۇىنا قازاعاندا، ومىرتقانىڭ ۇىر جاعىنا قىساۋى جۇرەك - وپكە قىزمەتىنە اۋىر نىقال جاسايدى، ۇتىپتى، جۇلىندى زاقىمداپ، سالدانىرادى ەكەن. “وپەراتسيا وتە قىيىن، بەلگىلى حاۋىپ - قاتە-رى دە بار بولغانمەن، شياۋدي ۇشىن بار كۇشىمىزدى سالامىز”، - دەدى خۋاڭ بو.

شياۋديدىڭ قانى AB تىپتەگى قان ەدى، وپەراتسيا بارىسندا وعان قان قاچەت ەكەندىگىن ەسكەرىپ، وپەراتسيا ۋاقتىن تۇ-راقتاندىرۇدان بۇرىن، قۇرلىق ارميا 950 - شىپاحاناسى بۇكىل شىپاحانىڭ ەمدەۋ قىز-مەتكەرلەرىن وزدىگىنەن قان بەرۇگە جۇملە-دىرادى. خۋاڭ بو چۇڭچىڭنەن ارناۋلى ەمدەۋ اسپانپارىن اكلەدى. شىپاحانا بويىنشا وپەراتسيادان بۇرىنقى تالقى جىيىنى بىرنەشە رەت اشىلدى، كوپىشلىك شياۋديدىڭ اۋرۇ جاعدايىن جانە ەمدەۋ جوباسىنىڭ جاي - جاپ-سارىن تالقلاپ، وپەراتسيا جوباسىن ەكجەي - تەكجەيلى جاسادى.

وپەراتسيا ۋاقتى اقىرىندا 5 - ايدىڭ 18 - كۇنى بولپ بەلگىلەنەدى.

5 - ايدىڭ 18 - كۇنى ساعات 1۱دەن 30 مىنۇت وتكەندە، شەشەسى مەن ەمدەۋ قىز-

كوپ جاقتى كۇشتەردىڭ بىرگە جەبەۋىندە، ۇىر توپ “كومىر ەلەكتر + CCS (كومىرەتە-گىن الۋ جانە پەشەتتەپ ساقتاۋ)”، “ەلەكتر، سۇتەگى سايكەسىپ نىقالداسۇ”، “جاڭا ەنەرگيا + ەنەرگيا ساقتاۋ + اۋدىسىم رەتتە-ۋىش”، “تۇرلى تىپتەگى ەنەرگيا ساقتاۋ جىبىلك رەتتەۋ ەلەكتر ستانسياسى”، “برىقتە-لىقپەن قولداۋ سىياتىندىق جاڭا ەنەرگيا ەلەكتر ستانسياسى” سىياقتى جاڭاشا ەلەكتر قۇاتى جۇيەسىنىڭ ۇلگى يىنجەنەريالارىن قۇرۇدى بىرگە ىلگەرلەتەدى.

ورتا، شاعىن كاسپورىنداردىڭ قىيىشلى-مەن شەشۇىنە دەم بەرۇ ۇشىن، مەملەكەت ەلەكتر تورى شىنجياڭ ەلەكتر قۇاتى شەكتى سەرىكتەستىگى كاسپورىنداردىڭ ەلەكتردەن پايدالانۇداعى وزىندىك قۇنىن تومەندەتپ، ۇي ماي اقسىن ازايىتۇ، كەشىرىم ەتۇ سايا-ساتىن تياناقتاندىرادى، ەسەپ اقشاسىن دەر كەزىندە تولعىمەن تولەپ، كاسپورىنداردىڭ وزىندىك قۇنىن اناسۇرلىم تومەندەتەدى. ەلەكتردەن پايدالانۇدىڭ وزىندىك قۇنىن تو-مەندەتۇ جاعىندا، جاڭا تىپتى ايدارشا ۇيرۇس وپكە قابىنۇ نىدەتىنىڭ نىقالىنان ۇندىرىس، شارۋاشلىق جۇرگىزۇى ۋاقتىنشا قىيىشلىققا ۇشراعان شاعىن، ۇساق كاسپورىندارعا جانە جەكە ساۋدا - ونەركاسپىشلەرگە ەلەكتردەن پايدالانۇدا “قارىزدار بولسا دا قامداۋدى

مەتكەرلەرنىڭ دىستىق نىقلاسىندا شياۋدي وپەراتسيا بولمەسىنە باياۋ ەنگىزىلدى. ”وپە-راتسيا سىتەلۇدە“ دەگەن كورىسەتكىش شىرا-عى 8 ساعات جانىپ تۇردى. وسى ارالىقتا سەستىرالار پۇنكىتىندە تەلەفون ارت - ارتىنان سوعىلىپ، تۇرلىشە بولمىدەرەگى ەمدەۋ - كۇتىمدەۋ قىزمەتكەرلەرى تەلەفون سوعىپ، وپەراتسيانىڭ اياق السىن ۇعىستى. قان مول-شەرىنىڭ دەر كەزىندە تولققتانۇىنا كەپىلدىك ەتۇ ۇشىن، كوپتەنگەن AB قان تىيىنىدەگى ەمدەۋ قىزمەتكەرلەرى شىپاحانادان شىقپاي، كەز كەلگەن ۋاقتىتا قان بەرۇگە دايىن تۇردى.

ۋاقت مىنۇتتاپ، سەكۇندتاپ ۇتىپ جاتتى. كەشكى شاپاق ساۋىلەسى اينەك تەرە-زەدەن ۇتىپ جۇرتشلىقنىڭ جۇزىنە تۇسكەن ساتتە، وپەراتسيا كورىسەتكىش شىرا-عى ۇسوندى. سارىلا كۇتكەن ەمدەۋ - كۇ-تىمدەۋ قىزمەتكەرلەرى مەن ونىڭ وتباسىندا-عىلار دەرەۋ ەسىككە بەتتەپ قاۋمالاي تۇردى. ەسىك باياۋ اشىلدى، شياۋدي وپە-راتسيا توسەگىندە جانىر، ناركوز قايتىپاعان-دىقتان ول ەالى شىرت ۇبقىدا جاتقان ەدى. شىپاگەرلەر قالجىراعاندىق تانىقتاد-مەن، جۇزدەرىنەن قۇانىش لەبى ەسەدى. خۋاڭ بونىڭ ”وپەراتسيا وتە ۇساتتى بولدى!“ دەگەن ۇسوزىن ەستىگەن ساتتە، شەشەسى تەرەڭ تىنىستاپ، كوز جاسىن كولدەتە جونەلدى.

”قىزىمنىڭ وپەراتسياسى وتە ۇساتتى بولدى...“ شياۋديدىڭ شەشەسى بۇل قۇا-نىشتى خاباردى ەڭ الدىمەن شىپاحانا سىرتىن-دا دەگىبرىسىزدەنە كۇتىپ تۇرعان كۇيەۋىنە تەلەفون ارقىلى جەتكىزدى. بىرنەشە سەكۇند ۇنىسىزدىكتەن كەيىن قارىسى جاقنىڭ تەلەفون-دان: ”دەرەۋ خالىق ازاتتىق ارمياسىنىڭ شىپا-گەرلەرىنە مەنىڭ العىسىمدى جەتكىز، ولار قىزىمىزعا تاماشا ۇمر سىلادى، ازاتتىق ارميا بۇكىل وتباسىمىزداعىلاردىڭ قامقورشىسى“ دەگەن قىستىعا شىققان داۋىس ەستىلدى.

__

توقتاتپاي“ ەلەكتر اقسىن 6 اي كەشەۋىلدە-تىپ تاپسىرۇ بەلگىلەنىپ، كەشەۋىلدەتىپ تاپسىرۇ مەزگىلىندە ەلەكتر اقسى اىىپ اقشا-سى ىلىنبايدى؛ ۇي ماي اقسىن ازايىتۇدا، كە-شىرىم ەتۇدە، وسى جىل نىشىندە شاعىن، ۇساق كاسپورىنداردىڭ جانە جەكە ساۋدا - ونەركاسپىشلىەردىڭ 3 اىلىق ماي اقسىن جاپپاي كەمەيتتى، كەشىرىم ەتتى، سوڭعى جارتى جىلدا نىندەت جاعدايى ورتا، جوعارى قاتەرلى وڭىرلەرگە ەنگىزىلگەن اۋدان دارە-جەلى اكىمشىلىك رايوندار تاعى 3 ا اىلىق ماي اقسىن ازايىتتى، كەشىرىم ەتتى. سونمەن بىرگە مەملەكەت ەلەكتر تورى شىنجياڭ ەلەكتر قۇاتى شەكتى سەرىكتەستىگى مەردىگەرلىككە ما-لىمدەلۇ، كەلىسىمدى اتقارۇ سىياقتى كەپىلدىك قارىجنىڭ ورنىن كەپىلدىك قامسىزداندىرۇيمەن باستىرۇدى جاپپاي جالبلاستىرىپ، ورتا، شاعىن كاسپورىندار قارىجىسىن يەلەپ اۋدى ازايادى. خالىق تۇرمىسىن قامتاماسىزداندىرۇعا، جۇمىس ورنىن ورنىقتىرۇعا، جۇمىستاندىرۇعا دەم بەرۇ ۇشىن، مەملەكەت ەلەكتر تورى شىنجياڭ ەلەكتر قۇاتى شەكتى سەرىكتەستىگى بىىل 1500دەن استام ەتۇرلى جۇمىس ورنە-مەن قامدايدى، بۇل جوعارى مەكتەپتەن وقۇ تاۋىسقان وقۇشىلاردىڭ 1100 جۇمىس ورنىن جانە قوعامدىانعان جۇمىسقا قابىلداۋ بويىنشا 400 نەشە جۇمىس ورنىن قامتىدى.

(باسى 1 - بەتتە)

رايون سىرتىنان ەنگىزىلىپ تياناقتانعان قارجىلاردىڭ جالپى مولشەرىن قاتارعا تۇرعىز-عاندا، الدىڭعى ورنىنداردان كورىنگەن ايماق، وبىلىس، قالالار: ۇرۇمچى قالاسىندا 66 مىللىارد 313 مىللىيون يۋان بولىپ، بۇكىل رايوننىڭ %18.66نىن ۇستاعان؛ ىلە قازاق اۆتونوميالى وى-لىسىنىدا 57 مىللىيارد 640 مىللىيون يۋان بولىپ، بۇكىل رايوننىڭ %16.22نىن ۇستاعان؛ اقسۇ ايما-عىندا 52 مىللىيارد 168 مىللىيون يۋان بولىپ، بۇكىل رايوننىڭ %14.68نىن ۇستاعان، سانجى حۇيزۇ اۆتونوميالى وبلىسىنىدا 46 مىللىيارد 918 مىللىيون يۋان بولىپ، بۇكىلى رايوننىڭ %13.21نىن ۇستاعان.

رايون سىرتىنان ەنگىزىلىپ تياناقتانعان قارىجىنىڭ ارتۇ جىلدامدىعى %50تىنەن اسقان ايماق، وبىلىس، قالالار جەكە - جەكە لتاي قالاسى، قارامايلى قالاسى، ۇرۇمچى قالاسى، تارباغاتاي ايماعى، اقسۇ ايماعى بولپ، ارتۇ جىل-دامدىعى جەكە - جەكە %96.5كە، %65.02كە، %64.99كە، %60.13كە، %51.67كە جەتكەن. مۇنىڭ نىشىندە ۇرۇمچى قالاسى مەن اقسۇ ايما-عىنىڭ بۇكىل رايوندا تياناقتانعان قارىجىنىڭ ارتۇ جىلدامدىعىنا قوسقان ۇلەس مولشەرلەمەسىنىڭ

(باسى 1 - بەتتە)

تەحنىكالىق قىزمەت وتەۋ گرۇپپاسىن جەر - جەردەگى ۇندىرىستىڭ ۇبرىنىشى شەبىندە ۇيى-دايدىڭ ۇتۇسىمەن ولىشەۋ، ۇيىدايدى ماشىنامەن جىناۋ سىياقتى اتىىز باسقارۇ تەحنىكاسىنان قىزمەت وتەۋگە، جەتەكشىلىك ەتۇگە تاڭداپ جىبەرىپ، جۇقتان بەرى كوپ جەردە جارىققا شىققان جوعارى تەمپەراتۇرالى اۋا رايىنا بەلسەنە توتەپ بەرىپ، سولتۇستىك شىنجياڭ وڭىرىندە ورنىلعالى تۇرعان ۇيىدايدىڭ قۇرعاق دىستىق جەلدىڭ شابۇلىنىان ساقتانعان. سونمەن بىرگە ورتالىق (2 - توپتاعى) اۋىل شارۋاشلىعى ۇىد-دىرىسىن اپاتتان قۇتقارۇ قارىجىسىن ۇيىدايداعى ”ۇىر بۇركۇ، ۇشتەن ساققانۇعا“ جۇمساۋعا وى-نالاستىرىپ، ۇيىداي، ماقتا، جۇگەرى سىياقتى اتىزداعى داقلداردى باپتاۋ - باسقارۇدى ناقتى يگەرىپ، بۇكىل جىلدا اۋىل شارۋاشلىغىندا مول ۇنىم اۋىدىڭ نەگىزىن بەكەمدەگەن.

اۆتونوميالى رايوندىق استىق جانە زاتتىق ماتەريالداردى زاپاسقا ساقتاۋ مەكەمەسىنىڭ باقلاۋ - ولىشەۋ نىفورىماتىسياسىندا كورىسەتىلۇىن-شە، قازىر بۇكىل رايوندا جالپى 861 مىڭ 837 توننا ۇيىداي ساتىپ ىنىپ، وتكەن جىلعى سول

(باسى 1 - بەتتە)

تىكە دانەكەرلەپتىن ەرەكشە تەحنولوگىيالىق تەحنىكا سايكەستىرىلىپ، جالپى بارىستا اۆتومات-تى دانەكەرلەۋ ۇندىرىسى جۇزەگە اسىرىلعان ۇندىرىس جەلىسىندە تەىك 2 ادام كومەكشى رەتىندە شىكىزات سالۇ - الۇ قىزمەتىن جۇرگىز-سە بولعانى، جالپى ۇندىرىس جۇمىسىن قاناعات-ناندىرۇعا بولادى، بۇل قولمەن دانەكەرلەۋگە جانە جارىتلاي اۆتوماتتى دانەكەرلەۋگە سالىس-تىرعاندا ۇندىرىس ونىمىدىلىگىن 2 ەسەدەن استام جوعارىلاتادى ەكەن.

نىسان جاۋاپتىسى جاڭ لىنۋيدىڭ تانىستىر-ۇنىشا، اليۇمىن مەن بولات سىندى ۇىر - بىرىنە جات مەتالداردى دانەكەرلەۋ ۇزاقاتان بەرى دا-نەكەرلەۋ سالىسىنداعى تەحنىكالىق قىيىن تاقىرىپ بولپ كەلگەن. اليۇمىن مەن بولاتتى ەداستۇرلى جولمەن دانەكەرلەۋدە اليۇمىن مەن بولاتتى جا-رىلىسپەن دانەكەرلەنەتىن چاپىراقشامەن وتپەلى تۇردە جالعاۋ ۇناسلى قولدانىلىپ، دانەكەرلەۋ بارىسىندا 3 دانەكەرلەۋ جىمگى پايدا بولىپ، جۇمىس بارىسى كۇردەلى، دانەكەرلەۋدىڭ ەلەكتر كەدەرگىسى ۇلكەن، اجىراپ ۇتۇسىپ

جىيىنتىعى %45كە جەتكەن.

بۇكىل رايوننىڭ جەر - جەرى ۇستى - ۇستىنە جاڭا شارالار شىعارىپ، ەارقايىسىسى ۇوز ونەرلەرىن كورىستەپ، جەلىدە جانە جەلىدەن تىسقارى سايكەستىرە كۇش سالىپ، ساۋداگەر شاقىرىپ قارجى ەنگىزۇگە اناعۇرلىم كەڭ تۇعىر ازىرلەگەن. جەر - جەر، تاراۋلار بازارلانغان تا-سىلدەن تولىق پايدالانىپ، ساۋداگەر شاقىرىپ قارجى ەنگىزۇ شارالارىندا جاڭخالىق اشىپ، ساۋ-داگەر شاقىرىپ قارجى ەنگىزۇدىڭ نىفورىماتىيا-لانۇ، يىتتەرنەتتەنۇ، زەردەللىلەنۇ دەڭگەيىن ۇز-دىكىسىز جوعارىلاتقان.

اۆتونوميالى رايوندىق ساۋدا دىستەرى مەڭگەرمەسىنىڭ قاتىستى جاۋاپتىسىنىڭ ايتۇنىشا، الدىندا رايونىمىز ساۋداگەر شاقىرىپ قارجى ەنگىزۇ وي جەلىسى مەن ادىسىندە ۇزدىكىسىز جاڭخالىق اشىپ، قارجى قوسۇ ورتاسىن ۇزدىك-سىز جاقسارتىپ، شىنجياڭ كاسىپ سالالارىنىڭ دەڭگەيىنىڭ تومەنگى ساتىدان جوعارى ساتىعا كوتەرىلۇىن، ارتۇدىڭ قوزعاۋشى كۇشىنىڭ فاكئور جەتەگىنەن جاڭخالىق اشۇ جەتەگىنە بۇرد-لىس جاساۋىن ىلگەرلەتىپ، ساۋداگەر شاقىرىپ قارجى ەنگىزۇ نىساندارنىڭ ساپاسىن جاپپاي جوعارىلاتادى ەكەن.

__

تۇستاعىدان 5473 توننا ارتقان، مۇنىڭ نىشىندە جەرگىلىكتى مەملەكەت مەنىشىگىندەگى استىق ساتىپ الۇ - ساتۇ كاسپورىندارى 704 مىڭ 232 توننا جىناپ، %81.7دىن ۇستاپ، نەگىزگى ارزالىق رولىدى ۇزدىكىسىز ساۋلەلەندىرگەن. بۇكىل رايوندىاعى ۇيىدايدىڭ ورتاشا ساتىپ الۇ باعاسى 2.55 يۋان / كىلوگرام بولىپ، وتكەن جىلعى سول تۇستاعىدان 0.16 يۋان / كىلوگرام ارتقان، 3 - دارەجەدەن جوعارى ۇيىداي ساتىپ ىنعان جالپى مولشەردىڭ %94نىنەن استامىن ۇستاعان.

سونمەن بىرگە ەر دارەجەلى استىق جانە زاتتىق ماتەريالداردى زاپاسقا ساقتاۋ تاراۋلارى ساتىپ الۇ ۋاقتىن ۇزارتۇ، الدىن الا كەلىسە-مەن ساتىپ الۇدى جالبلاستىرۇ، ساتىپ الۇ تۇ-يىندەرىن كوبەيتۇ سىياقتى تاسىلدەر قولدانىپ، قىزمەت وتەۋ دەڭگەيىن جوعارىلاتىپ، شارۋا-لاردىڭ استىقتى جۇيەلى تارتىپمەن ساتۇىنا، كا-سىپورىنداردىڭ استىقتى جۇيەلى تارتىپپەن ساتىپ الۇىنا كومەكتەسىپ، ”ۇزىن - سونار كەزەك“ جانە ”ئۇن اسقان استىقنىڭ“ جارىققا شىعۇىنان ساققانىپ، استىق بازارى اينالىمىنىڭ ورنىقتىلىغىنا شىنايى كەپىلدىك ەتكەن.

__

قالۇ حاۋپى جوعارى بولادى. ال اليۇمىن مەن بولاتتى تىكە دانەكەرلەۋ تەحنىكاسىندا وتپەلى بولىكپەن جالعاۋ قاچەت بولماي، تەك ۇىر عانا دانەكەرلەۋ جىمگى پايدا بولپ، دانەكەرلەۋدىڭ وزىندىك قۇنى، دانەكەرلەۋدەگى ەلەكتر كە-دەرگىسى ايتارلىقتاي تومەندەپ، قولدانىسى كە-زىندەگى ەلەكتر وتكىزگىشتىك قاسىيەت جوعارد-ىلاپ، ەلەكترولىزدەلگەن اليۇمىن وندىرىسىندە شامامەن ەر توننا اليۇمىن ۇشىن 40 كىلوۋات ساعات ەلەكتر ۇنەمدەلەدى ەكەن.

بۇل تەحنىكادا قۇلتەمىردىڭ اۆتوماتتى دا-

نەكەرلەۋى قولدانىلىپ، ساپاسى تۇراقتى، ونىم-دىلىگى جوعارى، ۇنىمىنىڭ عۇمىرى ۇزاق بولادى، وعان شىنجياڭ جۇڭخى ۇوز كۇشىنە سۇيەنىپ زەرتتەپ جاساعان قۇرىلمىدىق تىپتە ەنەرگيا ۇنەمدەپتىن بولات قىسقىشى سايكەستە-رىلىگەندە، ەداستۇرلى دانەكەرلەۋ تەحنولوگىياسىنا سالىستىرعاندا، جالپى ەر توننا اليۇمىن ۇشىن شامامەن 70 كىلوۋات ساعات ەلەكتر ۇنەمدەۋ-دى جۇزەگە اسىرۇعا، سونداي- اق انودتىق بىلوكتى تەكسەرۇ - جوندەۋدىڭ جالپىلىق وزىن-دىك قۇنىن تومەندەتۇگە بولادى ەكەن.